

Provinciaal blad nr. 2009 - 26

Rubriek
V

Uitgegeven op
2 juni 2009

Inlichtingen bij
mevrouw A.G.M. Jansman, telefoon 038 499 76 82

Vaststelling en inwerkingtreding Wijziging Uitvoeringsbesluit voor de Fysieke Leefomgeving Overijssel (UFLO), onderdeel grondwaterbescherming.

Besluit van Gedeputeerde Staten d.d. 19 mei 2009, kenmerk 2009/0077803.

Kennisgeving

Gedeputeerde Staten van Overijssel,

delen mee:

dat zij hebben vastgesteld de wijziging van het Uitvoeringsbesluit voor de Fysieke Leefomgeving Overijssel (UFLO), onderdeel grondwaterbescherming. Het betreft een wijziging van de regels voor de toepassing van bouwstoffen, grond en baggerspecie in de beschermingsgebieden van openbare drinkwaterwinningen. Deze regels gelden in die gebieden aanvullend op het landelijke Besluit bodemkwaliteit.

Zes instanties, waaronder de Provinciale Commissie voor de Fysieke Leefomgeving, hebben advies uitgebracht over het ontwerp van de wijziging. Gedeputeerde Staten hebben een reactie gegeven op de ingediende adviezen. Naar aanleiding van de adviezen hebben zij in de toelichting op de wijziging een nadere onderbouwing gegeven van de nieuwe regels. Een samenvatting van de adviezen en de reactie en conclusie van Gedeputeerde Staten zijn opgenomen in een Reactienota.

Gedeputeerde Staten hebben besloten dat de wijziging van het UFLO, onderdeel grondwaterbescherming, in werking treedt op de dag na publicatie van de wijziging in het Provinciaal blad. De datum van inwerkingtreding is 3 juni 2009.

Het besluit van Gedeputeerde Staten is bijgevoegd als bijlage I.

Informatie

Gedeputeerde Staten hebben de wijziging van het UFLO bekend gemaakt via het Provinciaal blad en via een advertentie in de regionale kranten. De wijziging en bijbehorende Reactienota zijn tevens te vinden op de provinciale website via <http://provincie.overijssel.nl/grondwaterbescherming>. Voor eventuele nadere informatie kunt u contact opnemen met mevrouw A.G.M. Jansman.

Gedeputeerde Staten voornoemd.

Bijlage I

Besluit van Gedeputeerde Staten van Overijssel d.d. 19 mei 2009, kenmerk 2009/0077803, tot wijziging van het Uitvoeringsbesluit voor de Fysieke Leefomgeving Overijssel, onderdeel grondwaterbescherming

Gedeputeerde Staten van Overijssel,

- gelet op de artikelen 2.4 en 2.10 van de Verordening voor de Fysieke Leefomgeving Overijssel;
- overwegende, dat zes adviezen zijn ingediend over het ontwerp en dat deze adviezen aanleiding geven tot aanpassing van de algemene toelichting op de wijziging van het Uitvoeringsbesluit;

besluiten:

1. hoofdstuk 2, paragraaf 1 'Grondwaterbeschermingsgebieden' van het Uitvoeringsbesluit voor de Fysieke Leefomgeving Overijssel, laatstelijk gewijzigd bij besluit van Gedeputeerde Staten van 18 april 2006, kenmerk BA/2006/754, te wijzigen overeenkomstig bijlage II;
2. deze wijziging van het Uitvoeringsbesluit voor de Fysieke Leefomgeving Overijssel in werking te laten treden op de eerste dag na publicatie van de wijziging in het Provinciaal blad.

Zwolle, 19 mei 2009.

Gedeputeerde Staten voornoemd,

voorzitter,

griffier,

Wijziging Uitvoeringsbesluit voor de Fysieke Leefomgeving

Overijssel

Artikel I

In hoofdstuk 2, paragraaf 1, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A

In artikel 2.1 "Begripsbepalingen" wordt onderdeel h. vervangen door:

h. achtergrondwaarden, baggerspecie, bouwstof, grond, IBC-bouwstof, kwaliteitsklasse, toepassen van bouwstoffen, toepassen van grond of baggerspecie, werk: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1 van het Besluit bodemkwaliteit.

De onderdelen i. en j. vervallen.

De letters k. tot en met r. worden gewijzigd in i. tot en met p.

B

In artikel 2.5 "Verbodsbepalingen", eerste lid, onder a, wordt de zinsnede "grond en andere bouwstoffen" vervangen door "grond en baggerspecie waarvan de kwaliteit de achtergrondenwaarden overschrijdt, IBC-bouwstoffen"

C

Artikel 2.5 "Verbodsbepalingen", tweede lid, onder c, wordt gewijzigd in:

c. IBC-bouwstoffen, grond en baggerspecie op de bodem te brengen.

D

Artikel 2.6 "Vrijstellingen, algemene voorschriften en nadere eisen", achtste lid wordt vervangen door:

8. Het in artikel 2.5, tweede lid, onder c gestelde verbod geldt niet voor:

- a. de toepassing van grond of baggerspecie indien de kwaliteit hiervan de achtergrondwaarden niet overschrijdt;
- b. de toepassing van grond of baggerspecie, op of in de bodem, uitgezonderd de bodem onder oppervlaktewater, indien de kwaliteit hiervan de maximale waarden kwaliteitsklasse wonen niet overschrijdt, de kwaliteit van de ontvangende bodem gelijk is aan of slechter is dan kwaliteitsklasse wonen en de grond of baggerspecie uit het grondwaterbeschermingsgebied afkomstig is;
- c. de toepassing van grond of baggerspecie in oppervlaktewater indien de kwaliteit hiervan de maximale waarden kwaliteitsklasse A niet overschrijdt, de kwaliteit van de ontvangende waterbodem gelijk is aan of slechter is dan kwaliteitsklasse A en de grond of baggerspecie uit het grondwaterbeschermingsgebied afkomstig is;
- d. de toepassing van grond of baggerspecie met een omvang van meer dan 5000 m³, op of in de bodem, uitgezonderd de bodem onder oppervlaktewater, indien de kwaliteit van de grond of baggerspecie de maximale waarden kwaliteitsklasse wonen niet overschrijdt en wordt aangetoond dat door de toepassing de risico's op verontreiniging van het grondwater voor de waterwinning, met het oog waarop het betreffende gebied wordt beschermd, niet toenemen en de grond of baggerspecie uit het grondwaterbeschermingsgebied afkomstig is;
- e. de toepassing van grond of baggerspecie met een omvang van meer dan 5000 m³ in oppervlaktewater indien de kwaliteit van de grond of baggerspecie de maximale waarden kwaliteitsklasse A niet overschrijdt en wordt aangetoond dat door de toepassing de risico's op verontreiniging van het grondwater voor de waterwinning, met het oog waarop het betreffende gebied wordt beschermd, niet toenemen en de grond of baggerspecie uit het grondwaterbeschermingsgebied afkomstig is;
- f. de verspreiding van baggerspecie uit een watergang over de aan de watergang grenzende percelen, met het oog op het herstellen of verbeteren van die percelen;

E

Aan artikel 2.6 "Vrijstellingen, algemene voorschriften en nadere eisen", wordt een nieuw negende lid toegevoegd, dat luidt:

9. De eisen als bedoeld in hoofdstuk 4, afdeling 2, paragraaf 1 en 2 van het Besluit bodemkwaliteit zijn van toepassing op artikel 2.6, achtste lid, onder d en e.

Lid 9 tot en met lid 14 (oud) worden vernummerd tot lid 10 tot en met 15.

F

In artikel 2.6 "Vrijstellingen, algemene voorschriften en nadere eisen", dertiende lid (nieuw) wordt de zinsnede "als bedoeld in het negende lid onder b en elfde lid" vervangen door "als bedoeld in het achtste lid onder d en e, tiende lid onder b en twaalfde lid".

G

In artikel 2.6 "Vrijstellingen, algemene voorschriften en nadere eisen", vijftiende lid (nieuw) worden de zinsneden "als bedoeld in het negende lid onder b en elfde lid" en "als bedoeld in het twaalfde en dertiende lid" vervangen door "als bedoeld in het achtste lid onder d en e, tiende lid onder b en twaalfde lid" en "als bedoeld in het dertiende en veertiende lid".

H

In artikel 2.7, eerste lid wordt de zinsnede "op grond van artikel 2.6, negende lid onder b, tiende lid onder d en elfde lid" vervangen door "op grond van artikel 2.6, achtste lid onder d en e, tiende lid onder b, elfde lid onder d en twaalfde lid".

I

In artikel 2.8, eerste lid wordt de zinsnede "als bedoeld in artikel 2.6, twaalfde lid" vervangen door "als bedoeld in artikel 2.6, dertiende lid".

Artikel II

In bijlage 3 "Algemene voorschriften en instructies voor inrichtingen", onderdeel B "Aanwijzing van categorieën van gevallen, beperkingen en voorschriften, afwijkingen en nadere eisen als bedoeld in artikel 2.3, tweede lid en artikel 2.4, tweede en derde lid" wordt in de eerste kolom "Categorieën van gevallen" het onderdeel "het toepassen van bouwstoffen" vervangen door "het toepassen van bouwstoffen, grond en baggerspecie". De bijbehorende beperkingen en voorschriften in de tweede kolom worden vervangen door:

1. dat geen IBC- bouwstoffen worden toegepast;
2. dat de toepassing van grond en baggerspecie slechts is toegestaan in de volgende gevallen:
  - a. indien de kwaliteit van de grond en baggerspecie de achtergrondwaarden niet overschrijdt;
  - b. de toepassing van grond of baggerspecie, op of in de bodem, uitgezonderd de bodem onder oppervlaktewater, indien de kwaliteit hiervan de maximale waarden kwaliteitsklasse wonen niet overschrijdt, de kwaliteit van de ontvangende bodem gelijk is aan of slechter is dan kwaliteitsklasse wonen en de grond of baggerspecie uit het grondwaterbeschermingsgebied afkomstig is;
  - c. de toepassing van grond of baggerspecie in oppervlaktewater indien de kwaliteit hiervan de maximale waarden kwaliteitsklasse A niet overschrijdt, de kwaliteit van de ontvangende waterbodem gelijk is aan of slechter is dan kwaliteitsklasse A en de grond of baggerspecie uit het grondwaterbeschermingsgebied afkomstig is;
  - d. de toepassing van grond of baggerspecie met een omvang van meer dan 5000 m³ op of in de bodem, uitgezonderd de bodem onder oppervlaktewater, indien de kwaliteit van de grond of baggerspecie de maximale waarden kwaliteitsklasse wonen niet overschrijdt en wordt aangetoond dat door de toepassing de risico's op verontreiniging van het grondwater voor de waterwinning, met het oog waarop het betreffende gebied wordt beschermd, niet toenemen en de grond of baggerspecie uit het grondwaterbeschermingsgebied afkomstig is;
  - e. de toepassing van grond of baggerspecie met een omvang van meer dan 5000 m³ in oppervlaktewater indien de kwaliteit van de grond of baggerspecie de maximale waarden kwaliteitsklasse A niet overschrijdt en wordt aangetoond dat door de toepassing de risico's op verontreiniging van het grondwater voor de waterwinning, met het oog waarop het betreffende gebied wordt beschermd, niet toenemen en de grond of baggerspecie uit het grondwaterbeschermingsgebied afkomstig is;
  - f. de verspreiding van baggerspecie uit een watergang over de aan de watergang grenzende percelen, met het oog op het herstellen of verbeteren van die percelen;
3. dat de eisen als bedoeld in hoofdstuk 4, afdeling 2, paragraaf 1 en 2 van het Besluit bodemkwaliteit van toepassing zijn op voorschrift 2, onder d en e.

Artikel III

In bijlage 5 "Algemene voorschriften voor mechanische ingrepen", aanhef, wordt de zinsnede "als bedoeld in artikel 2.6, dertiende lid" vervangen door "als bedoeld in artikel 2.6, twaalfde lid".

Artikel IV

Ten aanzien van het nemen van besluiten die zijn aangevraagd vóór de datum van inwerkingtreding van deze wijziging van het Uitvoeringsbesluit en ambtshalve te nemen besluiten die binnen drie maanden na dat tijdstip zijn bekendgemaakt, blijft het recht zoals dat gold vóór dat tijdstip van toepassing.

Artikel V

Gedeputeerde Staten maken de wijziging van het Uitvoeringsbesluit voor de Fysieke Leefomgeving Overijssel in het Provinciaal blad bekend.

Artikel VI

Deze wijziging van het Uitvoeringsbesluit treedt in werking op de eerste dag na publicatie van de wijziging in het Provinciaal blad.

Toelichting bij wijziging Uitvoeringsbesluit voor de Fysieke Leefomgeving Overijssel

1. Aanleiding

In de Verordening voor de Fysieke Leefomgeving Overijssel (VFLO) en in bijbehorend Uitvoeringsbesluit (UFLO) zijn onder andere de provinciale regels opgenomen voor de beschermingsgebieden van de Overijsselse drinkwaterwinningen. De regels zijn gericht op het voorkomen van verontreiniging van het grondwater dat wordt gebruikt voor de openbare drinkwatervoorziening. Deze specifieke provinciale regels gelden aanvullend op algemeen landelijke regels. Er zijn provinciale regels vastgesteld voor de toepassing van bouwstoffen, grond en baggerspecie in de beschermingsgebieden, in aanvulling op het oude landelijke Bouwstoffenbesluit. Het Bouwstoffenbesluit is vervangen door een nieuw besluit, namelijk het Besluit bodemkwaliteit (Bbk). Het Bbk werkt sinds 1 januari 2008 voor toepassingen op waterbodems en sinds 1 juli 2008 voor toepassingen op landbodems. De vraag ligt voor of het grondwater (voor de openbare drinkwaterwinning) met het Bbk voldoende wordt beschermd, of dat aanvullende regels nodig zijn. Gezien initiatieven van marktpartijen en (lagere) overheden bestaat op korte termijn de behoefte aan duidelijkheid over deze vraagstelling. Bij de uitvoering van lopende projecten moet vooraf duidelijk zijn aan welke regels moet worden voldaan, o.a. bij verondieping van de zandwinplas Schelle in het kader van het Ruimte voor de Rivier-project Scheller en Oldeneler Buitenwaarden in het beschermingsgebied Engelse Werk te Zwolle. Daarnaast zijn gemeenten en waterbeheerders momenteel bezig met het vormgeven van nieuw bodembeleid (duurzaam bodembeheer) op basis van het Bbk, waarbij zij rekening moeten houden met de provinciale regels voor de beschermingsgebieden. Om deze redenen hebben wij een wijziging van het UFLO vastgesteld, waarbij de provinciale regels voor de toepassing van bouwstoffen, grond en baggerspecie worden aangepast. Dit vooruitlopend op de algehele herziening van de provinciale regelgeving in het kader van de Omgevingsverordening.

2. Bevoegdheid tot aanvullende provinciale regelgeving

Op basis van artikel 1.2 van de Wet milieubeheer hebben provincies de bevoegdheid om in een verordening regels op te nemen met betrekking tot de bescherming van de kwaliteit van het grondwater met het oog op de waterwinning, voor aangewezen gebieden. Op grond van dit artikel kunnen de provincies voor die gebieden regels vaststellen aanvullend op landelijke regels. De aanvullende regels dienen wel in het belang te zijn van de grondwaterbescherming ten behoeve van de drinkwaterwinning. Bij onderhavige wijziging hebben wij provinciale regels vastgesteld in aanvulling op de landelijke regels in het Bbk.

3. Besluit bodemkwaliteit

Het Bbk kent nieuwe normen en nieuwe toetsingskaders voor bouwstoffen, grond en baggerspecie. Voor bouwstoffen zijn normen en eisen opgenomen voor licht verontreinigde vormgegeven bouwstoffen (bijv. bakstenen) en niet-vormgegeven bouwstoffen (bijv. granulaten). Daarnaast zijn eisen gesteld aan zwaarder verontreinigde bouwstoffen. Deze zgn. IBC-bouwstoffen kunnen niet zonder isolerende, beheers- en controlemaatregelen worden toegepast. Alle bouwstoffen moeten voldoen aan de maximale samenstellings- en emissiewaarden.

Voor grond en baggerspecie geeft het besluit twee algemene toetsingskaders (generiek en gebiedsspecifiek toetsingskader) en twee bijzondere toetsingskaders (grootschalige toepassingen en verspreiding baggerspecie). Hieronder volgt een korte beschrijving van deze toetsingskaders.

Uitgangspunt van het generieke toetsingskader is dat de bodemkwaliteit moet aansluiten bij de functie van de bodem en dat de lokale (water)bodemkwaliteit op klassenniveau niet mag verslechteren en waar mogelijk verbetert. In de Regeling bodemkwaliteit zijn daartoe generieke normen opgenomen. Het toetsingskader is gebaseerd op een klassenindeling voor kwaliteit en functie van de ontvangende bodem.

(Water)bodembeheerders (gemeenten, waterschappen, Rijkswaterstaat) kunnen er ook voor kiezen om zelf bodemkwaliteitsnormen vast te stellen die optimaal aansluiten bij de functies, kwaliteit en ontwikkelingen van een gebied (gebiedsspecifiek toetsingskader). Als randvoorwaarde geldt dat sprake moet zijn van een stand-still op gebiedsniveau. Gebiedsspecifiek beleid is mogelijk voor één of meer beheergebieden of voor delen van een beheergebied.

Deze algemene toetsingskaders komen voor toepassingen op landbodem of op waterbodem in hoofdlijnen overeen. De verschillen zijn:

- bij toepassing op waterbodem (in oppervlaktewater) wordt niet getoetst aan de functie, maar alleen aan de actuele kwaliteit van de ontvangende waterbodem;
- verschillende klassenindeling;
- de Interventiewaarden en het Saneringscriterium zijn verschillend, omdat stoffen zich onder water anders gedragen dan boven water. Bij de Achtergrondwaarden is er geen verschil.

Naast genoemde algemene toetsingskaders (generiek en gebiedsspecifiek) kent het Besluit nog twee bijzondere toetsingskaders voor grond en baggerspecie: een toetsingskader voor grootschalige toepassingen en een toetsingskader voor verspreiding van baggerspecie. Bij deze toepassingen hoeft, anders dan bij de algemene toetsingskaders, niet te worden getoetst aan de ontvangende bodem.

Bij grootschalige toepassingen kan worden gedacht aan bijv. dijken, geluidswallen, (spoor)wegen en ook verondieping van oppervlaktewater met het oog op hoogwaterbescherming of ter bevordering van natuurwaarden. Het gaat om toepassingen van grond en bagger van minimaal 5000 m³ in een laagdikte van minimaal 2 meter. Dit toetsingskader is soepeler dan de kaders die hiervóór zijn genoemd en maakt het mogelijk om sterker verontreinigd materiaal in grote hoeveelheden toe te passen. Wel dient te worden voldaan aan enkele voorwaarden wat betreft de kwaliteit van het materiaal en de uitloging naar bodem en grondwater. Wanneer de kwaliteit van de toe te passen grond/bagger voldoet aan deze Emissie(toets)waarden en de Interventiewaarden voor waterbodems niet worden overschreden, mag de grond/bagger worden toegepast.

Voor het verspreiden van baggerspecie vanuit watergangen over aangrenzende percelen geldt al van oudsher een bijzonder kader met een acceptatieplicht voor de aangrenzende percelen. Het bijzondere kader blijft in stand. Wel zijn wijzigingen aangebracht in de normstelling en de verspreidingsgrens van baggerspecie is verruimd van 20 meter vanaf de kant tot het gehele aangrenzende perceel. Bij de normstelling is rekening gehouden met de landbouwfunctie die de percelen vaak hebben.

Ten aanzien van het Bbk zijn gemeenten en waterkwaliteitsbeheerders (waterschappen/ Rijkswaterstaat) bevoegd gezag voor toepassing van bouwstoffen, grond en baggerspecie binnen hun beheersgebied. Provincies zijn bevoegd gezag op grond van de Wet milieubeheer (Wm) voor toepassingen in de beschermingsgebieden van drinkwaterwinningen, voor zover de provincies daarvoor aanvullende regels hebben vastgesteld.

Voordat bouwstoffen, grond of baggerspecie mogen worden toegepast, moet op grond van het Besluit in een aantal gevallen een melding plaatsvinden bij het bevoegd gezag (via het Meldpunt bodemkwaliteit).

In artikel 7 van het Besluit bodemkwaliteit is de zorgplicht expliciet uitgewerkt voor de bescherming van het oppervlaktewater. Bevoegd gezag is de waterkwaliteitsbeheerder. Voor grondwater en bodem geldt de zorgplicht uit de Wet bodembescherming.

Onder alle omstandigheden moet bij het toepassen van bouwstoffen, grond en baggerspecie en het verspreiden van baggerspecie de wettelijke zorgplicht uit de Wet milieubeheer (Wm, art 1.1) en de Wet bodembescherming (Wbb, artikel 13) in acht worden genomen. Van de toepasser wordt gevraagd zijn handelen zo uit te voeren dat de toezichthouder en handhaver overtuigd zijn van zijn zorgvuldigheid. De provincie is bevoegd gezag van artikel 13 Wbb, met uitzondering van de aangewezen rechtstreekse gemeenten Wbb en in gevallen waar de gemeente op basis van de gemeentelijke Wm-vergunningen bevoegd is op te treden.

4. Huidige provinciale regels en beleidsuitgangspunten

De huidige provinciale regels voor de toepassing van bouwstoffen, grond en baggerspecie zijn gebaseerd op de volgende beleidsuitgangspunten, welke zijn vastgelegd in het Beleidsplan grondwaterbescherming Overijssel 2006:

- in een waterwingebied (het puttenveld) geldt een zeer streng beschermingsregime gezien de kwetsbaarheid van deze gebieden; in een grondwaterbeschermingsgebied (beschermingszone

rondom het puttenveld) geldt een minder streng regime omdat dit gebied op een grotere afstand van de winputten ligt; in een boringsvrije zone is een (klei)laag in de bodem aanwezig die het grondwater beschermt tegen verontreinigingen. Het beschermingsbeleid is erop gericht dat deze kleilaag niet wordt aangetast.

- het voorzorgsprincipe: dit principe houdt in dat activiteiten die risico's met zich mee kunnen brengen uit voorzorg worden verboden. Waar mogelijk en verantwoord wordt een risicobenadering toegepast.
- stand-still-principe: aanvoer van verontreinigingen afkomstig van buiten het beschermingsgebied dient te worden voorkomen. Daarmee wordt bereikt dat geen toename van verontreinigingen op het niveau van het beschermingsgebied plaatsvindt.
- minder regels: aanvullende provinciale regels worden alleen vastgesteld wanneer de landelijke regels onvoldoende bescherming bieden tegen verontreiniging van het grondwater met het oog op de drinkwaterwinning.

Op basis van deze beleidsuitgangspunten zijn in het huidige Uitvoeringsbesluit de volgende regels gesteld, aanvullend op het landelijke Bouwstoffenbesluit:

- In een waterwingebied mogen alleen schone bouwstoffen, grond en baggerspecie worden gebruikt;
- In een grondwaterbeschermingsgebied zijn schone en licht verontreinigde (categorie 1) bouwstoffen, grond en baggerspecie toegestaan. Voor licht verontreinigde grond en baggerspecie geldt de voorwaarde dat de grond of baggerspecie afkomstig moet zijn uit het grondwaterbeschermingsgebied waar het vrijkomt. Toepassing van sterker verontreinigd (categorie 2) materiaal is niet toegestaan.

5. Overwegingen

Bij de beantwoording van de vraag of het grondwater (voor de drinkwaterwinning) met het Bbk voldoende wordt beschermd of dat aanvullende regels nodig zijn, hebben de volgende overwegingen een rol gespeeld:

- de huidige provinciale beleidsuitgangspunten voor grondwaterbescherming worden in acht genomen;
- het beschermingsniveau dat met de huidige provinciale regels wordt bereikt wordt (minimaal) gehandhaafd;
- de normen uit het Bbk zijn deels vergelijkbaar met, deels soepeler en deels strenger dan de oude landelijke normen uit het Bsb. De huidige provinciale regels kunnen in hoofdzaak in stand blijven:
  - In waterwingebieden is alleen schoon materiaal toegestaan;
  - de grondwaterbeschermingsgebieden is ook toepassing van licht verontreinigd materiaal toegestaan, licht verontreinigde grond en bagger moeten uit hetzelfde gebied afkomstig zijn. Toepassing van sterker verontreinigd materiaal is verboden;
  - Voor toepassingen in boringsvrije zones zijn geen provinciale regels opgenomen.
- Mede gelet op het voorzorgsprincipe in de grondwaterbeschermingsgebieden, zijn op enkele onderdelen nieuwe, aanvullende, provinciale regels noodzakelijk om mogelijke risico's op verontreiniging van het grondwater voor de openbare drinkwaterwinning te voorkomen of uit te sluiten, zie onderstaande overwegingen:
  - op basis van het Bbk is het mogelijk geworden om verontreinigde grond en bagger op een schone bodem toe te passen wanneer lokale (hogere) normen zijn vastgesteld. Dit is in de beschermingsgebieden een ongewenste situatie omdat dit op lokaal niveau kan leiden tot een verslechtering van de beschermingssituatie. Er wordt dan geen stand-still bereikt. Grote delen van de Overijsselse beschermingsgebieden hebben een landbouwfunctie en een schone bodem. Het is zeer gewenst dat die schone gebieden schoon blijven. Het is daarom van belang om in de provinciale regels op te nemen dat geen verontreinigde grond/bagger mag worden toegepast op een schone bodem;
  - op basis van het Bbk is het mogelijk om binnen de categorie grootschalige toepassingen sterker verontreinigde grond en bagger in grote hoeveelheden toe te passen op de landbodem én onder water (bijvoorbeeld geluidswallen, verondiepen voormalige zandwinplassen) en zonder dat toetsing aan de ontvangende bodem plaatsvindt. Het toetsingskader voor grootschalige toepassingen in het Bbk is soepel en daarom niet geschikt voor toepassing in de grondwaterbeschermingsgebieden;
  - in 2008 is een risico-analyse uitgevoerd in opdracht van de provincie Overijssel en waterschap Groot Salland met betrekking tot herontwikkeling (verondieping) van zandwinplassen in Overijssel. Conclusie daarvan is ondermeer dat risico's als gevolg van

effecten naar bodem en grondwater bij grootschalige (onderwater)toepassingen niet zijn uit te sluiten, afhankelijk zijn van diverse omstandigheden en per locatie kunnen verschillen. Bij de normstelling in het Besluit bodemkwaliteit zijn deze risico's maar beperkt meegenomen;

- met name bij grootschalige toepassingen van grond en bagger bestaat een reëel risico op illegaal storten van ernstig verontreinigd materiaal/calamiteiten. Er zal, gedurende de duur van het project, soms meerdere jaren, een grote handhavingsinspanning moeten worden geleverd om te voorkomen dat ernstig verontreinigde grond, bagger of ander materiaal wordt gestort. Om de bescherming van de drinkwaterwinning voldoende te waarborgen is bij dergelijke toepassingen een grote handhavingsinzet een absolute voorwaarde.

Conclusie

Gelet op bovenstaande overwegingen hebben wij geconcludeerd dat aanvullende provinciale regels voor toepassing van bouwstoffen, grond en bagger nodig zijn om risico's op verontreiniging van grondwater met het oog op de drinkwaterwinning te voorkomen en het gewenste beschermingsniveau in stand te houden of te bereiken.

6. Nieuwe provinciale regels

In deze wijziging van het UFLO hebben wij de navolgende regels voor toepassing van bouwstoffen, grond en bagger in waterwingebieden en grondwaterbeschermingsgebieden opgenomen:

Bouwstoffen

- In een waterwingebied zijn in principe alleen schone (primaire) bouwstoffen toegestaan. Omdat schone (primaire) bouwstoffen in de praktijk niet altijd beschikbaar blijken te zijn worden ook licht verontreinigde bouwstoffen toegestaan. Ernstig verontreinigde bouwstoffen (IBC-bouwstoffen) zijn verboden.
- In een grondwaterbeschermingsgebied zijn schone en licht verontreinigde bouwstoffen toegestaan. Toepassing van sterker verontreinigde bouwstoffen (IBC-bouwstoffen) zijn verboden.

Toepassing grond en baggerspecie

- In een waterwingebied is alleen toepassing van schone grond en baggerspecie (Achtergrondwaarden) toegestaan.
- In een grondwaterbeschermingsgebied is toepassing van schone en van licht verontreinigde grond en baggerspecie (klasse Wonen voor landbodem en klasse A voor waterbodem) toegestaan onder de voorwaarde dat de grond en baggerspecie afkomstig is uit hetzelfde grondwaterbeschermingsgebied. Een nieuwe voorwaarde is dat licht verontreinigde grond en bagger (klasse Wonen/klasse A) niet op een schone bodem (Achtergrondwaarden) mogen worden toegepast.

Grootschalige toepassing grond en baggerspecie

- In een waterwingebied is alleen toepassing van schone grond en baggerspecie (Achtergrondwaarden) toegestaan.
- In een grondwaterbeschermingsgebied is toepassing van schone en van licht verontreinigde grond en baggerspecie (klasse Wonen voor landbodem en klasse A voor waterbodem) toegestaan onder de voorwaarde dat de grond en baggerspecie afkomstig is uit hetzelfde grondwaterbeschermingsgebied. Een nieuwe voorwaarde is dat moet worden aangetoond dat de risico's voor de drinkwaterwinning niet toenemen. Tevens geldt een meldingsplicht.

Verspreiding baggerspecie

- In een waterwingebied is alleen verspreiding van schone baggerspecie (Achtergrondwaarden) toegestaan.
- In een grondwaterbeschermingsgebied is verspreiding van schone en van licht verontreinigde baggerspecie over de aangrenzende percelen toegestaan conform het Besluit bodemkwaliteit.

Voor de boringsvrije zones worden geen provinciale regels gesteld.

De regels gelden zowel voor toepassingen buiten inrichtingen in de zin van de Wet milieubeheer (artikel I van de wijziging) als voor toepassingen binnen inrichtingen (artikel II).

Toelichting op de provinciale regels

De regels betekenen op onderdelen een aanscherping ten opzichte van de bestaande regels. Op basis van de bestaande regels is toepassing van categorie 1-grond (als bedoeld in het oude Bsb) onder voorwaarden toegestaan in grondwaterbeschermingsgebieden. In de nieuwe regels worden grond en bagger van klasse A en klasse Wonen (als bedoeld in het nieuwe Bbk) onder voorwaarden toegestaan. De nieuwe provinciale regels zijn als volgt tot stand gekomen. Als uitgangspunt is genomen dat het bestaande beschermingsniveau (minimaal) wordt gehandhaafd. Bij het opstellen van de regels is zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de normen en de toetsingskaders van het Bbk. Dit is vooral in het belang van de uitvoering (eenduidigheid regels). Vervolgens zijn de normen van het Bbk (klassen Wonen en Industrie en klassen A en B) vergeleken met de normen voor categorie 1-grond van het Bsb. Uit die vergelijking is gebleken dat de normen voor grond en bagger van Klasse A en klasse Wonen in zijn algemeenheid strenger/hoger zijn dan de normen voor categorie 1-grond. De normen voor klasse B en klasse Industrie zijn in zijn algemeenheid soepeler/lager dan de normen voor categorie 1.

Toepassing van klasse Industrie en Klasse B wordt niet toegestaan omdat dit een versoepeling ten opzichte van de huidige regels met zich mee zou brengen. Gekozen is voor de strengere normen van Klasse Wonen en klasse A, mede op basis van het voorzorgprincipe. Bij de keuze voor de strengere normen heeft de provincie ook in overweging genomen dat bij de normstelling in het Bbk de risico's van uitspoeling en afspoeling naar het grondwater slechts in beperkte mate als criterium voor het afleiden van referentiewaarden zijn meegenomen.

De voorwaarde dat schone grond niet op een verontreinigde bodem mag worden toegepast vloeit voort uit het stand-still principe in grondwaterbeschermingsgebieden.

Bij grootschalige toepassingen (meer dan 5000 m³) is deze eis niet in de provinciale regels opgenomen. Op basis van deze regels is het mogelijk om licht verontreinigde grond en bagger (klasse Wonen of klasse A) op een schone bodem te brengen. Grootschalige toepassingen (aanleg van wegen, geluidswallen, verondieping zandwinplassen) komen in de praktijk slechts in beperkte mate voor in een grondwaterbeschermingsgebied. De normen voor grootschalige bodemtoepassingen (meer dan 5000 m³ en een laagdikte van 2 meter) in het Bbk bieden onvoldoende bescherming voor de drinkwaterwinning. Daarom is ook bij grootschalige toepassingen gekozen voor de strengere normen van klasse Wonen of klasse A. Bij toepassing van grote hoeveelheden licht verontreinigde grond en bagger zijn, afhankelijk van de situatie, mogelijk risico's te verwachten op verontreiniging van het grondwater voor de drinkwaterwinning. Daarom moet bij grootschalige toepassingen (meer dan 5000 m³) worden aangetoond dat de risico's voor de drinkwaterwinning niet toenemen. Dat kan bijv. blijken uit onderzoek naar effecten (bijv. bij verondieping van zandwinplassen) en/of uit de bodembeschermende maatregelen die worden genomen (bijv. bij wegen of geluidswallen). Grootschalige toepassingen zijn alleen mogelijk op grond van het generieke of het gebiedsspecifieke kader van het Bbk, toepassing van het toetsingskader voor Grootschalige Bodemtoepassingen van het Bbk is niet toegestaan in de beschermingsgebieden.

Voor de verspreiding van baggerspecie over aangrenzende percelen in grondwaterbeschermingsgebieden gelden geen aanvullende provinciale regels. Verspreiding is mogelijk conform de eisen van het Bbk. Langdurige opslag van verontreinigde grond en baggerspecie is in grondwaterbeschermingsgebieden niet toegestaan."

7. Regels van andere provincies

Op dit moment is in IPO-verband een werkgroep bezig met de voorbereiding van nieuwe provinciale regels voor grondwaterbescherming ten behoeve van de IPO-modelverordening. Het gaat ondermeer om nieuwe regels voor bouwstoffen, grond en bagger. Naar verwachting zal het voorstel van de werkgroep op dit punt niet of nauwelijks afwijken van onze nieuwe regels. Het voorstel van de werkgroep zal niet eerder dan medio 2009 gereed zijn. Vervolgens zal een bestuurlijk traject volgen. Omdat in Overijssel op korte termijn behoefte is aan duidelijkheid over de regels hebben wij besloten niet te wachten totdat het voorstel in IPO-verband is vastgesteld.

8. Procedure

Op basis van de artikelen 2.4 en artikel 2.10 van de VFLO is ons college bevoegd regels vast te stellen voor inrichtingen en voor activiteiten buiten inrichtingen in de beschermingsgebieden. Wij hebben deze regels opgenomen in het UFLO. Wij hebben de Provinciale Commissie voor de Fysieke Leefomgeving (PCFL), Vitens N.V. en de gemeenten in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen. Tevens hebben wij de waterschappen, VNG Overijssel, de ministeries van VROM en V en W, Rijkswaterstaat dienst Oost-Nederland en VROM-inspectie Oost om advies gevraagd.

Adviezen

De PCFL (met reacties van VNG Overijssel, de erkende Particuliere Terreinbeherende Natuurbeschermingsorganisaties, het Overijssels Particulier Grondbezit, VROM Inspectie/Rijkswaterstaat namens de rijksvertegenwoordigers en LTO Noord), Vitens N.V., de waterschappen Groot Salland, Velt en Vecht en Rijn en IJssel en de gemeente Almelo hebben advies uitgebracht over het ontwerp van de wijziging. Enkele instanties, waaronder de PCFL, hebben in hun advies gevraagd om een nadere onderbouwing van de nieuwe, deels aangescherpte, regels. De adviezen hebben geen aanleiding gegeven om de regels aan te passen. Wel hebben wij in deze algemene toelichting op de wijziging een nadere onderbouwing gegeven van de regels (zie paragraaf 6). Voorts hebben wij in de toelichting ambtshalve enkele tekstuele wijzigingen aangebracht ter verduidelijking. Een samenvatting van de adviezen, onze reactie daarop en onze conclusie zijn opgenomen in de Reactienota bij de wijziging van het UFLO.

Relatie met de provinciale Omgevingsverordening

Momenteel loopt een procedure voor de vaststelling van een provinciale Omgevingsverordening. In deze verordening worden ondermeer de regels uit het UFLO opgenomen, waaronder ook de nieuwe regels voor de toepassing van bouwstoffen, grond en bagger in de beschermingsgebieden van drinkwaterwinningen.

Een ontwerp van de verordening heeft voor een ieder ter inzage gelegen. Vaststelling van de Omgevingsverordening door Provinciale Staten is voorzien in juli 2009. Op het moment van inwerkingtreding van deze verordening zal het UFLO vervallen.

Informatie

Gedeputeerde Staten hebben de wijziging van het UFLO bekend gemaakt via het Provinciaal blad en via een advertentie in de regionale kranten. De wijziging en bijbehorende Reactienota zijn tevens te vinden op de provinciale website via <http://provincie.overijssel.nl/grondwaterbescherming>.

Wijziging Toelichting bij het Uitvoeringsbesluit voor de Fysieke Leefomgeving Overijssel

De artikelsgewijze toelichting bij hoofdstuk 2 "Grondwaterbescherming" van het Uitvoeringsbesluit voor de Fysieke Leefomgeving Overijssel wordt als volgt gewijzigd:

De toelichting op artikel 2.6, achtste lid, wordt vervangen door:

Artikel 2.6

8. Voor het toepassen van IBC-bouwstoffen, grond en baggerspecie is een verbod opgenomen omdat het gebruik van verontreinigd materiaal risico's met zich mee kan brengen voor de kwaliteit van het grondwater voor de drinkwaterwinning. De toepassing van IBC-bouwstoffen is nooit toegestaan omdat deze bouwstoffen dermate verontreinigd zijn dat zij niet zonder isolatiemaatregelen mogen worden toegepast. Toepassing van licht verontreinigde grond en bagger (klasse A en klasse Wonen) is alleen onder voorwaarden toegestaan. Het materiaal moet uit hetzelfde grondwaterbeschermingsgebied afkomstig zijn (stand-still op gebiedsniveau). Ook geldt de voorwaarde dat geen verontreinigd materiaal op een schone bodem mag worden toegepast (stand-still op lokaal niveau). Voor grootschalige toepassingen van licht verontreinigde grond en bagger (tenminste 5000 m³) geldt dat het materiaal uit hetzelfde grondwaterbeschermingsgebied afkomstig moet zijn en moet worden aangetoond dat door de toepassing de risico's op verontreiniging van het grondwater voor de waterwinning niet toenemen. Daarnaast geldt voor deze grootschalige toepassingen op basis van de provinciale regels een meldingsplicht. Voor verspreiding van baggerspecie vanuit watergangen over aangrenzende percelen biedt het Besluit bodemkwaliteit voldoende bescherming en geldt een vrijstelling.

Ingevoegd wordt een toelichting op artikel 2.6, negende lid (nieuw):

9. In het Besluit bodemkwaliteit is in artikel 63 een apart toetsingskader opgenomen voor grootschalige toepassingen van verontreinigde grond en bagger in een laagdikte van minimaal 2 meter en een minimale omvang van 5000 m³. Dit toetsingskader biedt onvoldoende bescherming met het oog op de drinkwaterwinning. Daarom is in het negende lid gesteld dat de andere toetsingskaders uit het Besluit bodemkwaliteit (generiek en gebiedsspecifiek kader) gelden voor alle grootschalige toepassingen van minimaal 5000 m³. Van het toetsingskader zoals opgenomen in artikel 63 van het Besluit kan in grondwaterbeschermingsgebieden geen gebruik worden gemaakt.

De toelichting op artikel 2.6, negende tot en met veertiende lid (oud) worden vernummerd tot tiende tot en met vijftiende lid.

In de toelichting op artikel 2.6, dertiende lid (nieuw) wordt de zinsnede "De voorschriften in het negende lid onder b en elfde lid" vervangen door "De voorschriften in het achtste lid onder d en e, tiende lid onder b en twaalfde lid".

In de toelichting op artikel 2.6, vijftiende lid (nieuw) wordt de zinsnede "als bedoeld in het negende lid onder b, elfde tot en met dertiende lid" vervangen door "als bedoeld in het achtste lid onder d en e, tiende lid onder b, twaalfde tot en met veertiende lid".

In de toelichting op artikel 2.7 wordt de zinsnede "als bedoeld in het dertiende lid" vervangen door "als bedoeld in het veertiende lid".